07/08/2022

Η μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης και το τουρκικό αφήγημα

/ Επικαιρότητα

Εκτός από την αμφισβήτηση των ελληνικών νησιών, της ελληνικής υφαλοκρηπίδας και τις διαρκείς παραβιάσεις του εθνικού εναέριου χώρου μας, η Τουρκία επαναφέρει το θέμα της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης, επιμένοντας να τη χαρακτηρίζει "τουρκική" και να κατηγορεί την Ελλάδα για παραβίαση της Συνθήκης της Λωζάνης.

- Της Δέσποινας Σωτηρίου

Σημειώνεται ότι ο θρησκευτικός χαρακτηρισμός της μειονότητας συμφωνήθηκε στο πλαίσιο της Διεθνούς Διάσκεψης και κατοχυρώθηκε σε διεθνές συμβατικό κείμενο (Συνθήκη της Λωζάννης), το οποίο δεν είναι δυνατόν να παραβλέπεται από τα συμβαλλόμενα μέλη. Οι πληθυσμοί που συναποτελούν τη μειονότητα δεν αποτελούν ομοιογενές στοιχείο. Υπάρχουν οι Τουρκόφωνοι – Τουρκογενείς, οι Πομάκοι και οι Ρομά, ήτοι τρεις εθνοτικές ομάδες που συνοικούν και συμβιώνουν στις πόλεις και στην ύπαιθρο χώρα.

Η ελληνική πολιτεία σεβόμενη την προαναφερόμενη συνθήκη μερίμνησε για την

εκπαίδευση του πληθυσμού. Ακόμη σέβεται και τη θρησκευτική οργάνωση της μειονότητας, που απαρτίζεται από τις Μουφτείες Κομοτηνής, Ξάνθης και Διδυμοτείχου, τα Βακούφια και τη Σαρία, ιδιομορφίες που ισχύουν μόνο στη Δυτική Θράκη. Η Τουρκία, όμως, θεωρεί τη Δυτική Θράκη «απολεσθέν τουρκικό έδαφος» και σχεδιάζει παντί τρόπω την προσάρτησή της στη «Μητέρα Πατρίδα». Υπονομεύει τις ενέργειες της ελληνικής πολιτικής για να επιτύχει τον χαρακτηρισμό της μειονότητας ως τουρκική αντί του όρου μουσουλμανική, που θεσπίστηκε από τη Συνθήκη της Λωζάννης (1923). Το Γενικό Προξενείο της Κομοτηνής εργάζεται ως όργανο αποσταθεροποίησης της αρμονικής συνοίκησης των κατοίκων υποκινούμενο από τις ενέργειες της Άγκυρας.

Οι νομοθετικές ρυθμίσεις

Προσφάτως πέρασαν νομοθετικές ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό των Μουφτειών, που «καλύπτουν ένα σημαντικό κενό στη νομοθεσία για μια σειρά από ζητήματα κομβικής σημασίας για τη μουσουλμανική μειονότητα της Θράκης.

Όπως αναφέρεται σε σχετική ανακοίνωση του υπουργείου Παιδείας, το νέο θεσμικό πλαίσιο για τις Μουφτείες και τους Μουφτήδες στη Θράκη λαμβάνει υπόψιν τις συνταγματικές επιταγές αλλά και τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας μας, όπως ορίζονται από τη Συνθήκη της Λωζάνης, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου.

«Επιλύεται, έτσι, σειρά προβλημάτων που είχαν διαπιστωθεί στην πράξη και τα οποία, είτε λόγω ασάφειας διατάξεων που ίσχυαν μέχρι τώρα είτε λόγω αλλαγής των συνθηκών, συνιστούσαν εμπόδιο στη σωστή λειτουργία των Μουφτειών, στην εξυπηρέτηση των θρησκευτικών αναγκών της μουσουλμανικής μειονότητας της Θράκης, στην αποτελεσματική διαχείριση των θρησκευτικών υποθέσεων και στη σωστή άσκηση των δικαιοδοτικών αρμοδιοτήτων των Μουφτήδων» τονίζεται στην ίδια ανακοίνωση.

Σύμφωνα με το υπουργείο Παιδείας, οι νομοθετικές αυτές ρυθμίσεις «είναι αποτέλεσμα ενδελεχούς έρευνας, διαβούλευσης με τους άμεσα ενδιαφερόμενους θρησκευτικούς λειτουργούς της μουσουλμανικής μειονότητας, συνεργασίας με ειδικούς επιστήμονες, μελέτης των ισχυόντων διεθνώς και σύμφωνες με τις προτάσεις της Διακομματικής Κοινοβουλευτικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Θράκης. Ειδικά η διαδικασία επιλογής Μουφτή είναι σύμφωνη και με τις αρχές του Ισλάμ».

Η απάντηση της Τουρκίας

Η αντίδραση της Άγκυρας ήταν έντονη.
Συγκεκριμένα, το τουρκικό υπουργείο Εξωτερικών, κατηγορεί την Ελλάδα ότι δεν σέβεται τα δικαιώματα της «Τουρκικής Μειονότητας» Δυτικής Θράκης. Το ΥΠΕΞ της Τουρκίας, μάλιστα, αναφέρει ότι η Ελλάδα παραβιάζει τα δικαιώματα και τις ελευθερίες «των συμπατριωτών» τους με τη νομοθετική ρύθμιση για τους Μουφτήδες. Καλεί επίσης την Ελλάδα «να σεβαστεί το διεθνές δίκαιο».

Αναλυτικά το υπουργείο Εξωτερικών της Τουρκίας αναφέρει:

Με μια νομική ρύθμιση για τις Μουφτείες στη Δυτική Θράκη, η Ελλάδα παραβίασε για άλλη μια φορά τα δικαιώματα και τις ελευθερίες της Τουρκικής Μειονότητας Δυτικής Θράκης που έχουν την εγγύηση των διεθνών συνθηκών, ιδιαίτερα της Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάνης.

Αυτή η νομοθεσία, που εκπονήθηκε χωρίς συνεννόηση με τους εκπροσώπους της Τουρκικής μειονότητας της δυτικής Θράκης , αγνοεί για άλλη μια φορά τους Μουφτήδες που εκλέγονται από την Τουρκική μειονότητα της Δυτικής Θράκης και συνεπώς τη βούληση της Τουρκικής μειονότητας της Δυτικής Θράκης και την ελευθερία της θρησκείας. Σε αυτό το πλαίσιο, υποστηρίζουμε πλήρως τη δήλωση που έκανε χθες η Συμβουλευτική Επιτροπή της Τουρκικής μειονότητας της Δυτικής Θράκης, η οποία αντικατοπτρίζει τη δίκαιη αντίδραση των συμπατριωτών μας.

Το άρθρο 40 της Συνθήκης Ειρήνης της Λωζάννης παρέχει στην Τουρκική μειονότητα της Δυτικής Θράκης το δικαίωμα να ιδρύει, να διαχειρίζεται και να ελέγχει τις δικές της θρησκευτικές, εκπαιδευτικές και φιλανθρωπικές-κοινωνικές οργανώσεις. Η παραβίαση αυτού του δικαιώματος από την Ελλάδα έναντι των συμβατικών της υποχρεώσεων έχει καταγραφεί και με αποφάσεις του ΕΔΔΑ στο παρελθόν.

Ενώ η Ελλάδα θα πρέπει να παρέχει στην Τουρκική μειονότητα της Δυτικής Θράκης την απαραίτητη υποστήριξη και διευκόλυνση για την εκλογή, τη διαχείριση και τη διάρθρωση των Μουφτήδων της, είναι απαράδεκτο να προσπαθεί να φέρει τον Μουφτή υπό τον δικό της έλεγχο, παρά τη θέληση της Τουρκικής μειονότητας της Δυτικής Θράκης.

Με αυτή τη νομική ρύθμιση, η Ελλάδα συνεχίζει να παραβιάζει τα θρησκευτικά δικαιώματα και ελευθερίες των συμπατριωτών μας, που κατοχυρώνονται από διεθνείς συμφωνίες, και προσπαθεί να μετατρέψει τον θεσμό του Μουφτή σε δομή

υπό τον έλεγχο του ελληνικού κράτους. Η Τουρκία δεν παρεμβαίνει στη λειτουργία των θρησκευτικών θεσμών των μη μουσουλμανικών μειονοτήτων στη χώρα της και στην εκλογή των ηγετών τους με τέτοιους κατασταλτικούς νόμους και πρακτικές.

Καλούμε για άλλη μια φορά την Ελλάδα να σεβαστεί το διεθνές δίκαιο, να εκπληρώσει τις συμβατικές της υποχρεώσεις που απορρέουν από τη Συνθήκη Ειρήνης της Λωζάννης και άλλες σχετικές συμφωνίες και να θέσει τέλος στις πολιτικές της πίεσης και εκφοβισμού έναντι της Τουρκικής μειονότητας της Δυτικής Θράκης. Όπως και πριν, θα συνεχίσουμε να παρακολουθούμε στενά των δικαιώματα και τις ελευθερίες των ομογενών μας.

Η απάντηση του ελληνικού υπουργείου Εξωτερικών

Άμεση και αιχμηρή είναι η απάντηση του υπουργείου Εξωτερικών στην Τουρκία αναφορικά με νέο νόμο για τον εκσυγχρονισμό των Μουφτειών, κάνοντας λόγο για διαστροφή της πραγματικότητας, αλλά και για ηθηλεμένη παραποίηση της αλήθειας όσον αφορά τη μουσουλανική μειονότητα στη Θράκη. «Η Τουρκία, με αφορμή τη φορά αυτή τον νέο νόμο για τον εκσυγχρονισμό των Μουφτειών που ψηφίσθηκε πρόσφατα από τη Βουλή των Ελλήνων, διαστρέφει και πάλι την πραγματικότητα. Προκειμένου να εξυπηρετήσει το αφήγημά της, ηθελημένα παραποιεί την αλήθεια όσον αφορά τη Μουσουλμανική Μειονότητα στη Θράκη» αναφέρει σε ανακοίνωσή του.

Περαιτέρω, επισημαίνει πως ο νέος νόμος, ο οποίος συντάχθηκε μετά από μακρά διαβούλευση με εκπροσώπους της Μειονότητας, δημιουργεί ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για τις Μουφτείες και τους Μουφτήδες στη Θράκη, πλήρως συμβατό με το Σύνταγμα της Ελλάδας και τις διεθνείς υποχρεώσεις της χώρας, όπως ορίζονται από τη Συνθήκη της Λωζάννης, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, καθώς και τις αρχές και τα νενομισμένα του Ισλάμ.

Το ΥΠΕΞ αναδεικνύει ότι βασικά συστατικά του νέου νόμου αποτελούν η διαφάνεια σε όλα τα στάδια των διαδικασιών επιλογής, η διασφάλιση ευρείας αντιπροσωπευτικότητας, μέσω μιας Συμβουλευτικής Επιτροπής την οποία αποτελούν αποκλειστικά Μουσουλμάνοι συμπολίτες μας από τη Θράκη, η ανάδειξη από τη Συμβουλευτική Επιτροπή, χωρίς κρατική παρέμβαση, των καταλληλότερων προσώπων για τη στελέχωση των Μουφτειών, αλλά και η πρόνοια για μεγαλύτερη δυνατή συμμετοχή των γυναικών στη διαδικασία επιλογής, στοιχείο πρωτοποριακό και καινοφανές με βάση τα διεθνώς ισχύοντα ως προς την ανάδειξη Μουσουλμάνου θρησκευτικού ηγέτη.

Επίσης, υπογραμμίζει την αποφασιστικότητα της Ελλάδας, τηρώντας στο ακέραιο τις υποχρεώσεις της έναντι της Μουσουλμανικής Μειονότητας στη Θράκη που απορρέουν από τη Συνθήκη της Λωζάννης, ότι θα συνεχίσει να ακολουθεί μία συγκροτημένη μειονοτική πολιτική η οποία προάγει την ευημερία της Μειονότητας. «Οι Μουσουλμάνοι συμπολίτες μας στη Θράκη ζουν σε μία ευρωπαϊκή χώρα. Απολαμβάνουν όλα όσα μία δημοκρατική και ευνομούμενη Πολιτεία παρέχει στο σύνολο των πολιτών της, χωρίς εξαιρέσεις» προσθέτει.

Παράλληλα, το υπουργείο Εξωτερικών καλεί την Τουρκία να αναλογισθεί, πριν προβεί σε υποδείξεις προς οποιονδήποτε, πόσα από τα άρθρα της Συνθήκης της Λωζάννης έχει η ίδια σεβασθεί και για ποιους λόγους και με ποιες συστηματικές πολιτικές της Άγκυρας η άλλοτε ακμάζουσα Ελληνική Μειονότητα σε Κωνσταντινούπολη, Ίμβρο και Τένεδο έχει σχεδόν αφανισθεί.

Σε αυτό το πλαίσιο, σημειώνει πως η Τουρκία, μέχρις ότου δώσει ειλικρινείς και πειστικές απαντήσεις στα αμείλικτα αυτά ερωτήματα, θα εξακολουθεί να είναι υπόλογη τόσο έναντι των ίδιων των πολιτών της τους οποίους εξανάγκασε να εγκαταλείψουν τις πατρογονικές εστίες τους, όσο και της διεθνούς κοινότητας. «Μια τέτοια άσκηση έντιμης αυτοκριτικής θα ήταν χρήσιμη πρωτίστως για την Τουρκία, αλλά και για το μέλλον των σχέσεων μεταξύ των δύο χωρών μας» διαμηνύει καταληκτικά στην ανακοίνωσή του το υπουργείο Εξωτερικών.